

Poșta literaturii dramatice

Alexandra Maria Anca — București. Sînt indiscutabile semne de talent în cele câteva partituri (nu de lungă respirație) pe care ni le-ați trimis. **Trasul pe sfoară**, **Oare cum arată?**, **Eileen și Mary în Chanti City** sînt texte cu multe îndrăznele dramaturgice, în ciuda naivităților de care te izbești de la o pagină la alta. În ultimul text (din această serie de teatru scurt) interesant nu apare, în mod deosebit, ceea ce exprimă lungul monolog existențial al Eileen, ci sensul dramatic realizat simultan din dialogul ei mut cu Mary, printr-un surprinzător joc al comunicărilor nonverbale. Relevantă în această schiță dramatică este — așadar — „mizanscena” autorului, cu o deschidere largă spre un spațiu modern, de evidentă inspirație orientală. Faptul că v-ați făcut clasele primare la Delhi își spune și pe această cale cuvîntul. Oricum, debutul dumneavoastră în Cenaclul revistei „Teatrul” la vîrsta de cincisprezece ani se anunță ca buzduganul zmeului din poveste. Este motivul pentru care vă invităm să treceți curînd pe la redacție, în ziua rezervată discuțiilor cu colaboratorii (sîmbăta, între orele 8—11).

Mircea Filip — București: În **bătăia nopții** (confesiune tragicomică în două părți) este situată, din punct de vedere temporal, „în tinerețea unei generații, înainte de 1965”, iar spațial, într-o „structură ingenioasă alcătuită din platforme, scări și jaluzele supradimensionate, în spațiile căreia se vor crea «interioare» și «exteroare» utilizînd piese de mobilier

oarecare, obiecte cu personalitate și luminele”, toate aceste coordonate urmîrind destinul tînărului ziarist Ogrezeanu, comentat de personajul colectiv **Corul**, alcătuit din bătrîni localnici, în astfel de termeni: „Omul dînd peste nevoie / Multe face fără voie” sau „sosesc Aleșii, oamenii de taină / ai șefului, chemați anume / postul primejduit sî-i ocrotească. / Dar inima, prevestitoare pururi / nedezmîntilă, ori de cîte ori / nenorociri se-apropie, și-acum / se-ntreabă-ngrijorată, cum va fi / plenara”. (Cu emoție, la așezarea celor trei) „Sosit e ceasul!”

Ogrezeanu se va apăra, firește, invocînd autoritatea morală a presei, problema în care intervine și personajul colectiv: „**Coriful**: Ce-i Adevărul Presei? **Corul**: E-o emanație-a cunoașterii umane, cu-nțelepciune rostuit la-acea răs-cruce / a simțului comun cu adevăruri / ale filozofiei, artei și politicii”. Înțelegem deci că, în secolul nostru, corul antic a evoluat și el, în materie de limbaj. Se pare însă că nu numai în replicile schimbate de Ogrezeanu cu instructorii (local și central) au fost asimilate ideile unei anume cărți de specialitate, cum aflăm dintr-o notă ce precede piesa ca atare: „Autorul menționează cu recunoștință cartea **Comunicare și valoare în presă** de Victor Botez, din ale cărei prețioase idei unele au trecut direct (s.n.) în dialogurile personajelor acestei piese”.

Este surprinzător cum un autor cu largă experiență în domeniul relației dramaturgiei cu spectacolul, cum sinteți dum-

nevoastră, poate ceda unui reportaj intimist, pentru că acesta este haloul textului în prima lui parte. Abia în partea a doua, care este de fapt o altă piesă de teatru, intrăm într-un teritoriu dramaturgic de bună calitate: printr-o întîmplare, Ogrezeanu ajunge și el prizonierul unei arhive uitate în subsolurile (din care nu se mai poate ieși) ale unui minister. Înfruntarea de aici, între altfel de pitoreștile personaje (Cazimir, Ciupeii, Doctorul, Studentul, Mardarasu, Practicanta și Nelly), este veridică din punct de vedere artistic și dovedește cu prisosință dozirile benefice ale unor lecturi din Maxim Gorki și Kafka. Duelul verbal capătă în această parte a doua semnele măiestriei. Ieșirea — fantastică, desigur, pentru condițiile mediului sondat — printr-un lift care devine accesibil numai după ce află „secretul” unor cifre, pornind de la anii ebraici numărați de la facerea lumii spre a afla astfel în dosul căror dosare se află ușa salvatoare, are de asemenea valoare de simbol. Toate personajele aftate „la fund” se salvează așadar în ultimele secunde, pentru că hardughia de clădire a ministerului era deja evacuată, urmînd a fi aruncată în aer, conform planului de reconstrucție al orașului.

Finalul este, ca să folosim o expresie consacrată, luminos, pentru că atît prima parte cît și cea de-a doua sînt niște flash-back-uri, Ogrezeanu — evident repus în drepturi — inițindu-le în fața personajului numit Demnitarul, care, cum spune didascalial, „îi face un semn de simpatie

cu mina, lumina îi des-
tramă treptat imaginea
pînă dispare". Reaparitia
în final a Corului, cu trei
versuri cu valoare de si-
nopsis, pare parazitara,
întrucît el n-a însoțit în
permanență diagrama dra-
maturgică. Cît privește
structura de „halima" a
acestei întreprinderi, nu
credem că poate fi socotită
chiar inspirată.

**I. Max, Suhaia — Alex-
andria** Propunerea dum-
neavoastră, de a semna
împreună — adică dum-
neavoastră împreună cu
subsemnatul — un text la
care ați trudit numai dum-
neavoastră este bizară, în
ciuda faptului că — așa
cum specificați — astfel
de lucruri „s-au mai făcut"
în toate culturile lumii.
Probabil. Ce pot să vă răs-
pund? Nu sînteți primul
care a lansat ideea de a
mă „include" în ipostază
de colaborator. V-au luat-o
alții înainte. Firește, cu
aceleași rezultate. V-ați
gîndit probabil să mă „co-
interesați" și, în felul
cesta, să vă vedeți publi-
cată piesa. Este o socoteală
greșită. Păstrează scrisoarea
dumneavoastră, alături de
altele, care nu vă aparțin,
pentru „ierbarul" meu per-
sonal. Mă îndeamnă la ar-
hivistică și textul dumnea-
voastră inspirat din agri-
cultură, altminteri nu rare-
ori ocrotit de talent. În-
cercați-vă „norocul" și cu
teatrele populare. Cel din
orașul dumneavoastră are
chiar și renume. Un prim
început — materializarea
într-un spectacol adică —
v-ar anula timiditatea și
v-ar consolida curajul de
a da marile bătălii pe cont
propriu.

**Vasile Mehetin — Călă-
rași** Sînt cîteva didascalii
în Salonul cu vulpi care
certifică talentul dumnea-

voastră de prozator, mai
precis de povestitor. Chiar
personajele, avînd me-
teahna evocării, sînt din
această specie. Totul se pe-
trece în afara scenei, ca
și cum v-ar fi frică să nu-l
deranjați pe spectator (ci-
titor) aducînd evenimentele
în nemijlocita actualitate.
Vă recomandăm mai multe
lecturi de dramaturgie. Mai
ales că, slavă domnului,
editurile ne-au pus la dis-
poziție, în ultimii ani, o
întreagă bibliotecă.

**Radu Plaru — Tîrgo-
viște** În **Chitul și femeia**,
dumneavoastră reluați mi-
tul lui Iona, foarte aproape
de piesa cu același nume
a lui Marin Sorescu. Nu
este un plagiat, dar repli-
cile imită structura sores-
ciană. Desigur, la dumnea-
voastră omul înghițit de
chit nu este un bărbat ci,
cum arată clar și titlul, o
femeie. Această schimbare
a unei calități cu o altă ca-
litate ar fi putut duce la
demersuri dramatice inte-
resante, numai că muza
dumneavoastră n-a „func-
ționat".

Mai trimiteți: Nicolae
Mavrodin — Curcani, ju-
dețul Călărași; Constantin
Milea Sandu — Sofronea,
județul Arad; Mihalcea
Viorel Cătălin — Bucu-
rești; Anca Delia Comă-
neanu — București; Geor-
ge Iordănescu — Galați;
Marin Radu Mocanu —
București; Anca Mănciu-
lescu — București; Nicola
Mariana Neti — București;
Marga Muscel — Bucu-
rești; Rodica Tănăsescu —
Palaci — Buzău; Nicu
Oituz — Cluj-Napoca.

Deocamdată, nu: Mircea
Lupu — Craiova; Mariana
V. Ionescu — Arad; Vasile
Sîngreanu — Brașov;

Tudor Anghelescu — Iași;
Floricea Tudose — Caracal;
Pavel Brătianu — Călă-
rași; Tiberiu Lăzărescu —
Cluj-Napoca; Simona Z
Rădulescu — Sf. Gheor-
ghe; Nae Aliman — Sibiu;
Floricea Sărat; Niță Lupu-
lescu — Bacău; Viorela
Tui — București; Anasta-
sie Popescu — București;
Marin Monea — Constan-
ța; Angelica Tănăsescu —
București George Avasili-
chioaic — Suceava; Bar-
bara Tendel — Sibiu; Mi-
ron G. Miron — Ploiești;
Cezar Ruică — Turnu Se-
verin; Virgil Blendea —
București.

Paul TUTUNGIU

Portofoliul nostru

(pe care îl ținem și la
dispoziția secretarilor
literari din teatre)

- Marin Sorescu — **Vă-
rul Shakespeare**
- Alexandru Sever —
Jertfa
- Ion Bucheru — **Mesa-
gerul**
- Paul Ioachim — **Ani-
versarea**
- Horia Gârbea — **Al-
treilea as**
- Paul Everac — **La
marginea lumii**